

Udviklingsplan 2020 – 2022

Det særlige dagtilbud Troldpilen



Indhold

1. Indledning	2
2. Troldpilen.....	3
3. Beskrivelse af pejlemærkerne	4
3.1. Sociale relationer – positiv voksenkontakt hver dag.....	4
3.2. Inklusion og fællesskab – børne- og ungefællesskaber for alle.....	4
3.3. Sprogindsatsen – muligheder gennem sprog/kommunikation.....	5
3.4. Forældresamarbejde – forældrepartnerskab.....	6
3.5. Sammenhæng – også i overgange.....	7
3.6. Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis.....	9
3.7. Pejlemærke 7: Leg og bevægelse	10
4. Fysioterapi og ergoterapi i den specialpædagogiske praksis	11
5. Fokusområder og handleplaner	13
5.1. Fokusområde 1: Inklusion og fællesskab: Rutiner som et læringsrum	13
5.2. Fokusområde 2: Sprogindsatsen – muligheder igennem sprog: Indretning og læringsmiljøer på legepladsen.....	14

1. Indledning

Udviklingsplanen for Troldpilen har til formål at tydeliggøre vores daglige pædagogiske arbejde med børnene og målsætninger i institutionen i de følgende 2 år. Til at beskrive vores arbejde i Troldpilen tager udviklingsplanen udgangspunkt i de 6 "Pejlemærker" for pædagogisk kvalitet, hvilke er udarbejdet af Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF) i Københavns Kommune. Pejlemærkerne benyttes til at højne den pædagogiske kvalitet og som styringsredskab til at sætte en fælles retning i Københavns Kommunes daginstitutioner.

Pejlemærker udarbejdet af BUF

- **Sociale relationer** – positiv voksenkontakt hver dag
- **Inklusion og fællesskab** – børne- og ungefællesskaber
- **Sprogindsatsen** – muligheder gennem sprog/kommunikation
- **Forældresamarbejde** – forældrepartnerskab
- **Sammenhæng** – også i overgange
- **Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis**

I udviklingsplanen beskriver vi, hvordan vi konkret arbejder med hvert enkelt pejlemærke i forhold til børnene i Troldpilen. Herefter introduceres to fokusområder. Disse fokusområder er valgt ud fra pejlemærkerne og sætter rammen for, hvilke områder, Troldpilen har valgt skal have en målrettet udviklingsindsats over de kommende to år. Følgende fokusområder er valgt ud fra det pædagogiske tilsyn i 2019:

- Inklusion og fællesskab: Rutiner som et læringsrum
- Sprog indsatsen – Muligheder igennem sprog: Indretning og læringsmiljøer på legepladsen

Arbejdet med fokusområderne beskrives i en handleplan med afsæt i SMTTE-modellen. Disse handleplaner introduceres i afsnit 5: *Fokusområder og handleplaner*.

2. Troldpilen

I Specialklyngen arbejder vi ud fra følgende forståelse af vores kerneopgave:

Vi skaber rammer for, at børn med særlige behov får de bedste muligheder for trivsel, udvikling og læring til at mestre livet. Dette gøres i samarbejde med børnenes forældre.

Troldpilen ligger i Rymarken i Københavns Kommune og har plads til 28 børn med gennemgribende udviklingsforstyrrelser (autisme) og børn, der generelt er udviklingshæmmede, i aldersgruppen 0-6 år. Pladserne er fordelt på 4 stuer med 7 børn på hver.

Troldpilen er først og fremmest en integreret institution, hvor vi lægger vægt på at skabe det gode børneliv med omsorgsfulde og rummelige rammer. Børnene i Troldpilen har forskellige udgangspunkter og behov, men ens for dem alle er, at de er børn som har brug for en god og tryk hverdag.

Vi tager udgangspunkt i barnets personlighed og kompetencer, når vi møder det, og tilbyder en dag med leg, aktiviteter og fællesskab med børn og voksne.

I Troldpilen har barnet en individuel struktureret hverdag. Vi tager udgangspunkt i det enkelte barns behov og niveau. I tæt samarbejde og dialog med forældrene arbejder vi for, at barnet trives og har en berigende hverdag, hvor udvikling af sociale, kommunikative og motoriske evner er i centrum.

I Troldpilen sikrer vi, at personalet har mulighed for medindflydelse, medbestemmelse og medansvar. Dette sikrer vi bl.a. ved at have udarbejdet en kommunikationsstrategi, så der er rum for alles refleksioner. Derved sikrer vi også, at vi har flere perspektiver på børnenes udvikling. Vi har udarbejdet fælles værdier, så vi sætter den samme retning.

I Troldpilen er forældresamarbejdet vigtigt for at sikre barnets optimale udviklingsmuligheder. Vi tager udgangspunkt i forældrenes eventuelle erkendelses- og sorgproces med anerkendende og ligeværdig kommunikation. Vi tager udgangspunkt i den enkelte families behov og livssituation.

Troldpilen samarbejder med Børnecenter København (BCK) omkring børnenes udvikling. Dette indebærer et øget samarbejde med psykolog og talehørepædagoger. Dette kommer blandt andet til udtryk ved sparring i hverdagen, hvis et barn skal yderligere udredes, eller ved skoleplaceringer. Psykologen indgår også i forbindelse med supervision af personalet.

**For yderligere information om Troldpilen: Besøg vores hjemmeside: www.troldpilen.kk.dk*

3. Beskrivelse af pejlemærkerne

For at sikre, at vi hele tiden har fokus på ovenstående og den pædagogiske kvalitet, arbejder vi med udgangspunkt i de pejlemærker, der er udarbejdet af Børne- og Ungdomsforvaltningen. I de følgende afsnit beskriver vi, hvordan Troldpilens medarbejdere arbejder med dem i praksis.

3.1. Sociale relationer – positiv voksenkontakt hver dag

Alle børn og unge har ret til positiv voksenkontakt hver dag – og udsatte børn og unge har et særligt behov for at blive set og få omsorg. Alle børn og unge skal opleve et trygt og omsorgsfuldt miljø, hvor de mødes med respekt og anerkendelse.

I Troldpilen lægger vi vægt på, at vi er til rådighed for børnene. Dette betyder for os, at vi er nærværende, at vi følger barnets spor ved at lade barnet tage initiativer samtidig med, at vi skal skabe fleksibilitet i forhold til børnenes behov for skemaer og faste strukturer. Vi udviser positiv stemning og udstråling og viser, at vi er tilgængelige for børnene. Vi respekterer en unik relation mellem barn og voksen og sikrer en god relation til andre voksne, så det ikke bliver for skrøbeligt for barnet. Vi prioriterer det enkelte barns behov og bruger vores viden om barnet til at forstå og vurdere barnets trivsel og reaktioner. Vi følger vores faglige refleksioner i mødet med børnene, så vi møder dem med udgangspunkt i deres behov og kompetencer.

Vi tilstræber at møde børnene i zonen for nærmeste udvikling, så de oplever anerkendelse og respekt for deres kompetencer men samtidig udfordres til at udvikle nye kompetencer i hverdagen. Vi gør os overvejelser om at møde børnene uden en forudindtaget holdning til deres kompetencer og udfordringer, og vi sparrer med hinanden om vores oplevelser for at undgå dette.

Vi udarbejder TOPI (tidlig opsporing) på alle børn to gange årligt for at sikre, at vi er opmærksomme på alle børns trivsel.

3.2. Inklusion og fællesskab – børne- og ungefællesskaber for alle

Alle børn og unge skal opleve at være en del af et socialt fællesskab. Børn og unge med særlige behov skal inkluderes i fællesskabet med udgangspunkt i deres behov og muligheder. Personalets respekt for børnene og de unges egne kulturfællesskaber er central.

I Troldpilen anerkender vi, at børnene har forskellige udgangspunkter for at deltage i et socialt fællesskab og dermed deltager i fælles aktiviteter på meget forskellig vis. Vi anerkender perifer deltagelse og accepterer dermed, at nogle børn bedst kan rumme at være på afstand fra de fælles aktiviteter. De deltager på deres egen måde ved at lytte, observere el.lign. et stykke væk fra aktiviteten. Fællesskabet rummer altså børnenes individuelle præmisser og behov for deltagelse.

Vi laver fælles aktiviteter både på stuerne og på tværs af grupperne f.eks. på legepladsen, i alrummet eller i terapien. Vi laver ”hold”, som har fællestæning i terapien. Vi prioriterer at lave legeaftaler på tværs af

stjerne, så børnene kan mødes og lege med andre end dem, de er på stue med. Vi støtter op om børnenes initiativ og interesse for andre børn og er fleksible i hverdagen; Hvis nogle børn er i gang med en leg, når vi skal noget andet (f.eks. ind fra legepladsen), giver vi dem så vidt muligt tid til at lege videre. Vi deler børnene op i mindre grupper, når de spiser, så de sidder sammen med andre børn og voksne, de kan spejle sig i – i en overskuelig ramme.

Som voksne skaber vi mulighed for sociale fællesskaber ved at skabe lege og aktiviteter, hvor vi er rollemødelere. Det sker f.eks. i forbindelse med inddragelse af børnene i praktiske gøremål, hvor en børnegruppe deltager i bordaftørring, vasketøj el.lign. Vi finder fællesnævner og fælles interesser blandt børnene og støtter dem i at lege sammen eller lege parallelt afhængig af kompetencer. Det kan være lege, hvor der inddrages tal og bogstaver, action-figurer, dukker eller lignende. Vi indkøber relevant legetøj, som understøtter fælles aktiviteter og interesser blandt børnene.

Vi tilrettelægger aktiviteter, så alle kan inkluderes, og der er mulighed for, at alle kan deltage. Aktiviteterne planlægges og differentieres, så det – om muligt – giver mening for alle at være med i det omfang, de kan. Vi bringer i nogle sammenhænge aktiviteten til børnene fremfor, at de skal komme til aktiviteten. Dette kan være med til at skabe et bedre udgangspunkt for socialt fællesskab.

Vi sørger for at indrette rummene, så de skaber gode rammer for leg. Legetøjet står synligt fremme, så det er tilgængeligt. Vi har et ønske om at indrette legepladsen med legestationer f.eks. med en mindre cykelbane, et roligt område til stille leg og mulighed for vandleg eller vandbane.

Vi præsenterer børnene for det omkringliggende samfund. Vi tager på ture i nærområdet; gående, på cykel eller med klapvogn. Vi tager med tog, bus og metro og besøger legepladsen, teater o. lign.

3.3. Sprogindsatsen – muligheder gennem sprog/kommunikation

Alle børn og unge skal have de bedste udviklingsmuligheder for deres sprog.

I Troldpilen spiller kommunikation en stor rolle, og vi har en bred forståelse af kommunikation. Kommunikation er meget mere end sprog og det verbale udtryk, og vi benytter en række alternative og supplerende kommunikationstilgange. Vi benytter totalkommunikation, hvilket vil sige, at vi betragter alle udspil fra barnet som kommunikation.

Hvert enkelt barn har sine særegne udtryk; lyde, kropssprog, mimik og gestik. Der tages højde for barnets individualitet, og der tilbydes en passende kommunikationsform, så barnet føler sig forstået og har lyst til at kommunikere. Det er de voksnes ansvar at skabe rum for dette. Vi skaber en relation, hvor vi følger barnets initiativer og responderer på disse. Det kan f.eks. være ved spejling eller ved at sætte ord på barnets udspil, handlinger og følelser.

Vi benytter i høj grad visuel kommunikation i form af konkrete, fotos og piktogrammer/symboler. Den visuelle kommunikation foregår både på dagsskemaer og vælgetavler men bringes også ofte til barnet på et mobilt skema eller som et enkelt billede eller symbol. Dette skaber mulighed for, at barnet også kan blive forstået uden for institutionens rammer. Vi benytter PECS (Picture Exchange Communications system) som

metode for de børn, der har glæde af dette. PECS understøtter bl.a. barnets evne til at rette sit budskab til en kommunikationspartner.

Vi er bevidste om, at vi som voksne er rollemodeller, og at vores fysiske tilstedeværelse samt vores kommunikation og tonefald har betydning for børnenes lyst og evne til at kommunikere. Vi tilstræber at undgå, at børnene oplever, at der bliver sagt meget "nej". Vi tilbyder alternativer til barnet med de ønskede ændringer, så barnet føler sig hørt. Vi benytter sociale historier som metode til at ændre en uhensigtsmæssig adfærd, og disse indeholder også altid en henvisning til en alternativ ønsket adfærd. Vi er som voksne fleksible i vores kommunikation, og vi gør os umage med at finde en måde, hvorpå alle så vidt muligt føler sig forstået.

3.4. Forældresamarbejde – forældrepartnerskab

Forældre og institution skal indgå i et tæt og ligeværdigt samarbejde om det enkelte barns eller unges udvikling og trivsel. Forældre er en ressource i forhold til samarbejdet om deres børn og skal ses som en del af et partnerskab.

I Troldpilen spiller forældrene en central rolle i forbindelse med at få skabt de bedste udviklingsbetingelser for børnene. Forældrene har en unik viden om deres børn, og denne viden er essentiel som udgangspunkt for at møde barnet. Vi deler erfaringer fra hverdagen med forældrene. På denne måde sparrer vi med hinanden både i forhold til succeser og udfordringer i hjemmet og i Troldpilen.

Mange børn i Troldpilen benytter buskørslen, som er en meget velfungerende ordning. Vi vil dog også rigtig gerne se forældrene i børnehaven, så vi opfordrer altid til, at forældrene henter eller bringer deres børn en gang imellem, når det passer dem.

Personalet i Troldpilen står til rådighed med rådgivning og sparring med forældrene. Vi følger op, hvis det f.eks. har været en svær aflevering eller en dårlig morgen, og i terapien følges der op på mål og afprøvning af hjælpemidler. Terapeuterne og pædagogerne laver gerne støtteskrivelser i forbindelse med søgning af hjælpemidler mv.

Desuden samarbejder vi med BCK, hvor det er muligt for forældrene at søge rådgivning ved både psykologer og talehørepædagoger.

Vi afholder en række møder i Troldpilen. I forbindelse med et barns start i Troldpilen holder vi ofte et overleveringsmøde/opstartsmøde, hvor barnets eventuelle tidligere institution og forældrene har mulighed for at fortælle om barnet, så vi sikrer en god start. Der holdes forældremøder i Troldpilen og klyngeforældremøder, hvor forældre fra Københavns Kommunes seks særlige dagtilbud kan deltage.

Der udarbejdes statusbeskrivelser på børnene, og vi holder handleplansmøder, hvor personale og forældre i samarbejde aftaler hvilke indsatsområder, der skal være i det næste halve år. I Troldpilen afholdes der ikke møder, uden at forældrene er inviteret.

De daglige informationer omkring børnenes dag bliver formidlet i dagbogen på KBH Barn, hvor der også lægges billeder op dagligt. Vi benytter kontaktbogen i KBH Barn til beskeder vedrørende det enkelte barn.

Vi er gerne behjælpelige med at benytte KBH Barn, hvis der er usikkerhed omkring brugen af denne platform.

Vi er ærlige overfor forældrene og vægter gennemsigtighed omkring barnets hverdag højt. I Troldpilen benytter vi ikke SMS men henviser al kommunikation på skrift til KBH Barn.

Der udsendes jævnligt information om kurser i BCK og BKH.

- I Troldpilen holdes der årligt 1-2 forældremøder
- I Troldpilen er der et forældreråd, hvor vi holder møder ca. 3-4 gange årligt
- I Specialklyngen holdes der på tværs af enhederne også forældremøder samt forældrebestyrelsesmøde 3-4 gange årligt

Arrangementer i Troldpilen

- I februar afholdes der fastelavn for børnene
- Til påske holder vi påske frokost med børnene
- I juni afholder vi en sommerfest for både børn og forældre
- I december afholder vi en julefrokost for børnene
- I december afholder vi en julefest for både børn og forældre

3.5. Sammenhæng – også i overgange

Alle børn og unge skal opleve en helhed i deres liv. Ved overgangen fra et tilbud til et andet, skal barnet/den unge og deres forældre opleve at der samarbejdes om en tryk og god overgang.

Start i Troldpilen

Når et barn har fået plads i Troldpilen, aftaler vi en rundvisning.

Hvis det giver mening, afholder vi et overleveringsmøde med den afgivende institution og forældrene.

Vi lægger stor vægt på at lære barn og forældre at kende med fokus på at skabe tryghed, da vores erfaring er, at når både barn og forældre føler sig trygge, skaber det rammerne for, at barnet får den bedst mulige start.

Vi anbefaler, at man som forældre sætter en uge af til barnets start i Troldpilen, selvom indkøringen er individuel fra barn til barn. Vi aftaler med forældrene, hvordan indkøringen skal foregå, og laver en individuel plan for barnet. Det vigtigste i denne proces er, at barnet er trygt. Nogle gange tager dette 3 dage, mens det andre gange tager lidt længere tid.

Vi er bevidste om, at børnene har individuelle behov, når de starter i Troldpilen. Derfor vil det primært være den samme pædagog, som er sammen med barnet, når det starter. På den måde sikrer vi, at vi får overleveret alle de nødvendige informationer om barnet.

Hvis man som forældre ønsker at benytte vores kørselsordning, skal dette aftales med den pædagogiske leder.

Sammenhæng i hverdagen

Vi arbejder målrettet med at skabe sammenhænge i barnets hverdag i Troldpilen. Dette gør vi ved at skabe struktur og forudsigelighed i barnets dag. Til dette bruger vi dagsskema bestående af konkreter, fotos og boardmakers. Ved aktiviteter arbejder vi med tydelig start og slut fx ved brug af ur, måden opgaverne opstilles på mm.

Skift til skole

Barnet skal i skole det år, det fylder 6 år. Denne proces starter allerede op i foråret (året inden barnet skal i skole). Vi har erfaring med, at mange forældre har spørgsmål omkring skoletilbud allerede, når barnet starter i Troldpilen.

Året før skolestart:

- **Opstartsmøde i forbindelse med skoleplacering:** Kontaktpædagog, pædagogisk leder, psykolog og talehørepædagog fra BCK deltager, hvor vi orienterer forældrene om skoletilbud i Københavns Kommune. På dette møde anbefaler vi forældrene at lave aftaler om at besøge diverse skoler, så de har været ude og besøge skolerne inden det endelige skoleplaceringsmøde.
- **Forældremøde:** Forældre med børn, der skal starte i skole, inviteres til et eksternt møde med BCK og Specialskolerne i maj måned, hvor repræsentanter fra Specialskolerne fortæller om de forskellige tilbud om specialskoler, der er i Københavns Kommune. På dette møde deltager den pædagogiske leder fra hver enhed i Specialklyngen.
- **Skoleplaceringsmøde:** Kontaktpædagog, fysioterapeut, pædagogisk leder, psykolog og talehørepædagog fra BCK deltager. Inden mødet udarbejder pædagog og terapeut en statusrapport, som beskriver barnets forskellige udviklingsområder, ligesom der vil være resultater fra undersøgelser fra talehørepædagog og psykolog. Skoleindstillinger skal psykologen have indsendt til visitering for skoleplacering inden 1. november. Skoleplaceringsmøderne i Troldpilen afholdes ca. fra september til midt oktober.

Skolestart:

- Omkring årsskiftet får forældrene information om, hvilken skole deres barn er visiteret til. Sidst på foråret vil forældrene blive kontaktet af barnets kommende skole for at lave aftale om besøg, så de kan besøge skolen sammen med deres barn.
- Når klassedannelsen er klar på skolerne, aftales der skoleoverleveringer mellem skolerne og institutionerne. Overleveringsmødet foregår i Troldpilen, hvor barnets kommende lærer, pædagoger og evt. terapeut kommer og først hilser på barnet samt holder møde med kontaktpædagog, pædagogisk leder og forældre.

3.6. Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis

Alle institutioner skal vælge en konkret metode, således at der – på mangfoldige måder – arbejdes systematisk og reflekteret. Institutionerne skal skabe rum for refleksion over det pædagogiske arbejde og kunne indgå i en dialog omkring deres pædagogiske praksis. I valg af metode skal der tages afsæt i den enkelte institutions børne- og ungegruppe og øvrige lokale forhold.

Vi sikrer refleksion i hele personalegruppen i praksis ved at bruge nedenstående metoder:

- TOPI: systematisk gennemgang af alle børns trivsel to gange årligt
- Stuemøder: en gang ugentligt
- Statusrapport på hvert barn en gang årligt
- Personalemøder hver anden uge
- Trivselsmøder en gang årligt, hvor forældrene deltager
- Statusmøder, hvor forældrene deltager
- Handleplansmøder, hvor forældrene deltager
- Supervision mindst tre gange pr. halve år på hver af de fire stuer
- Personaleweekend en gang årligt
- fysio- og ergoterapeutsamtaler samt psykolog og talepædagogamtaler aftales efter behov
- Uddannelse

Alle vores refleksionsmetoder har en systematisk struktur. De er alle skemalagt i et årshjul og har en fast dagsorden.

Vi har regler og retningslinjer for vores kommunikation og benytter bl.a. girafsprøget og ventilationspolitik. Vi har udarbejdet et fælles værdisæt, som vi tager udgangspunkt i i vores daglige arbejde. Vi har ansvaret for – med nysgerrighed – at være undrende overfor egen og kollegers praksis samt at spørge om hjælp. Vi skal turde være åbne og ærlige samt have tillid til, at alle bliver hørt.

Alle aktiviteter, vi laver med børnene, har et formål, og vi kan gøre rede for, hvad hensigten med aktiviteten er.

Personalet har forberedelsestid, hvor der er mulighed for refleksion, faglig opdatering og planlægning af pædagogiske aktiviteter.

I Troldpilen bruger vi forskellige pædagogiske redskaber for at sikre refleksion og høj faglighed. Nogle af disse metoder er beskrevet herunder:

TEACCH

Vi er inspireret af TEACCH (*Treatment and Education of Autistic and Related Communication Handicapped Children*). I den TEACCH-inspirerede pædagogik benyttes en række alternative kommunikative forståelsesfremmende og meningsbærende strategier i form af visualisering og konkretisering.

Disse strategier kan ikke stå alene men bruges grundlæggende for at skabe den tryghed, som er basal for, at børnene kan finde overskud til at indgå i et positivt og udviklende samspil med deres omgivelser. Indretningen er vigtig for, at miljøet er overskueligt, og det viser barnet, hvad det skal lave hvor og hvor længe.

Low Arousal

Low Arousal er en ikke konfronterende metode til udfordrende adfærd. Ved at vi som voksne agerer og reagerer roligt, skaber det ligeledes ro hos børnene. Vi skal derudover være opmærksomme på at regulere vores eget og barnets affektniveau, da det er meget vigtigt, at man ikke går med op i affekt, når barnet bliver frustreret, da affekt kan have en smittende effekt.

Vi er desuden opmærksomme på at tilpasse vores krav til barnet, og at det er vores ansvar ikke at optrappe en konflikt. Metoden kræver tid – tid til, at barnet bliver klar til eksempelvis at opfylde et krav, til et skift eller til at indgå i en relation.

SMTTE

For at systematisere børnenes udviklingsmål, anvender vi SMTTE-modellen. SMTTE er en planlægningsmodel, der sikrer, at evaluering tænkes konkret ind i barnets udviklingsproces i forhold til de mål, som opstilles for barnet. Ved at bruge SMTTE-modellen sikrer vi, at vi som personale holder fokus på barnet og bliver skarpe på, hvordan vi konkret og mere målrettet arbejder med barnets udvikling. Ved hjælp af klare handplaner kan vi hele tiden justere og holde øje med, hvor langt vi er kommet, og hvad næste skridt er. Vi arbejder altid kun med 1 og højst 2 udviklingsområder, så vi kan fokusere målrettet på disse.

3.7. Pejlemærke 7: Leg og bevægelse

Alle børn har behov for at lege og bevæge sig. Gennem leg og bevægelse stimuleres børns sanser og motorik, hvilket er vigtigt for al senere læring.

Børn leger ikke fordi det udvikler dem – de udvikler sig, fordi de leger.

Børn vælger at lege af lyst, og fordi det er sjovt, og ikke fordi legen kan udvikle sociale færdigheder – dette er blot sidegevinsten ved legen.

Det er bl.a. gennem legen, at børn erkender verden. Gennem legen sætter børn omverdenen, følelser, og holdninger i forståelige rammer, og de lærer at forstå sammenhænge og forskelle. De øver sig i konflikt og konfliktløsning i samarbejde og forhandling og mange andre vigtige sociale spilleregler.

Derfor er legen et vigtigt element i Troldpilens pædagogiske tilrettelæggelse af hverdagen. For os er leg en læringsproces. Vi tilbyder en bred vifte af legemuligheder både i form af strukturerede legeforsøg og selvvalgte lege ude og inde.

I dagligdagen lægger vi stor vægt på at lave strukturerede legeforsøg, da det ofte er en udfordring for vores børnegruppe. Dette er bl.a. rytmik, puste/suge-lege, turtagning, sproglege, fællesopmærksomhed, vente på tur og samspilslege.

På legepladsen foregår der dagligt mange bevægelseslege – spontane og strukturerede. På legepladsen er der mulighed for at cykle, gyngesving, gå balancegang, hulahoppe, sjippe, soppe, vand- og mudderlege. Vi bruger midten af legepladsen f.eks. til fangeleg, kom alle mine kyllinger osv. Der er rig lejlighed til at

udforske forskellige underlag. Børnene kan gå og løbe op og ned ad bakke og trappe samt klatre på stigen til rutsjebanen. Uderummet giver også større mulighed for at eksperimentere med at få fart på bevægelserne. Der leges ofte fantasi- og rollelege, hvor vi leger, at vi er pirater, dinosaurer eller forskellige dyr.

Vi hopper i vandpytter, finder mariehøns og snegle, plukker blade og blomster og puster til afblomstrede mælkebøtter.

Med bevægelse mener vi også, at det er vigtigt at inddrage de materialer, der omgiver os på stuen. Dette indebærer bl.a., at børnene får lov til i strukturerede aktiviteter at stå på bordene, og hoppe fra disse og sofaerne.

Styrkelse af motorikken gavner indlæringsevnen og barnets selvsikkerhed. Samtidig får barnet en fornemmelse af sin egen krop og en oplevelse af at have kontrol over den, hvilket styrker barnets helhedsbillede af sig selv. Vi vil være med til at udvikle børnene motorisk og fysisk, så de kan tilegne sig færdigheder og udfordre egne grænser.

4. Fysioterapi og ergoterapi i den specialpædagogiske praksis

I Troldpilen er der ansat 1 ergoterapeut og 2 fysioterapeuter. Terapeuterne varetager behandling og træning for institutionens børn med fokus på at fremme barnets trivsel, læring og udvikling. Fysio- og ergoterapeuterne udfører undersøgelser, observationer, test, træning, rådgivning og vejledning. Træningen foregår individuelt eller på hold. Alle institutionens børn tilbydes fysioterapi. Behovet for ergoterapi vurderes i samarbejde med pædagogisk leder og personalet på stuen. Behovet kan svinge og ændres løbende.

Terapeuterne har et godt og bredt kendskab til diverse tekniske og kropsbårne hjælpemidler. Hvis dit barn har et behov for et hjælpemiddel, deltager terapeuterne gerne i vurdering og afprøvning af hjælpemidlet og vejleder i ansøgningsprocessen af hjælpemidlet hos kommunen ved behov.

Vi vægter et tæt samarbejde med familien højt, og den terapeutiske intervention inddrager familiecentret praksis, hvor forældrene inddrages i planlægning og intervention. Interventionen tager udgangspunkt i evidensbaseret viden og erfaring fra praksis, som danner grundlag for den valgte intervention i forhold til både undersøgelse, behandling, træning og stimulation.

I et behandlingsforløb arbejder vi med barnets funktionsniveau og udviklingspotentialer indenfor fysisk-, sensorisk-, kognitiv- og socioemotional funktion. Forløbet tager udgangspunkt i det enkelte barnets ressourcer for at sikre den bedste kvalitet med henblik på trivsel og udvikling på rette udviklingstrin.

Vi observerer og analyserer barnets motoriske funktionsevne, og barnet observeres i forskellige miljøer for at vurdere barnet ud fra et helhedsbillede. Forudsætningen for motorisk kontrol er, at der sker en motorisk læring. Dette foregår gennem leg og aktiviteter, hvor barnet eksperimenterer med bevægelser og afprøver variationer og gentagelser. Motorisk kontrol defineres som barnets bevægeadfærd og vurderes ud fra en interaktion mellem individ, opgave og omgivelser.

Terapeuterne har stort fokus på vurdering og screening af barnets sansesystem fx gennem sanseprofiler, sensoriske stimuli og sanseintegration. Andre fokusområder kan fx være grov- og finmotoriske funktioner, holdnings- og ganganalyse, vurdering og træning af styrke, udholdenhed, koordination, balance og stabilitet, oralmotorik, orale screeninger og ADL-funktioner (almindelig daglig levevis) fx spisning, påklædning og toiletbesøg. Træningsseancens varighed afhænger af barnets opmærksomhed og fordybelse for at opnå

gode oplevelser med træningen. Træningen kan foregå ude og inde og tilrettelægges efter de bedste betingelser for barnet.

Niveauet er vigtigt for, at barnet kan leve op til de stillede krav/opgaver. Dette har betydning for, at barnet oplever mestring af og tillid til egen formåen. Terapeuten lægger vægt på motivation og udvikler interventioner gennem kreative og varierende aktiviteter og lege, så de tilpasses barnets eksisterende evner, motivation og behov.

Relationen mellem barnet og terapeuten er central for, at træningen lykkes. Terapeuterne har fokus på, at samværet og behandlingen giver mening for barnet samt succesoplevelse og medinddragelse. Det er vigtigt, at terapeuten er rolig, tydelig, opmuntrende og opmærksom på barnets reaktioner. Hvis barnet har behov, inddrages individuelle specialpædagogiske støttesystemer, for at barnet oplever mening, forudsigelighed og genkendelighed i den terapeutiske situation. Det kan f.eks. være visuel guidning, som udarbejdes i samarbejde med pædagogerne.

Terapeuterne arbejder i tæt samarbejde med det pædagogiske personale samt andre fagpersoner for at fremme en helhedsorienteret indsats for barnet. Dette er med til at styrke barnets og forældrenes oplevelse af sammenhæng grundet et koordineret forløb som bygger på gensidig viden om hinandens opgaver og kompetencer.

5. Fokusområder og handleplaner

I dette afsnit introduceres de to fokusområder, som Troldpilen har valgt at arbejde med de næste to år og dermed give en målrettet udviklingsindsats. Hvert fokusområde er beskrevet i en SMTTE-model og fungerer ligeledes som handleplaner, for at sikre, at vi når vores mål.

5.1. Fokusområde 1: Inklusion og fællesskab: Rutiner som et læringsrum

<p>Sammenhæng <i>Hvad er baggrunden for fokusområdet/indsatsen?</i></p>	<p>Anbefaling fra tilsynsrapport: <i>"I bør være fælles om at tale rutinerne ind som et læringsrum således, at I får en fælles opmærksomhed på, hvordan børnene kan profitere af at være en del af borddækning, oprydning, afrydning osv."</i></p>
<p>Mål <i>Hvad skal opnås med indsatsen/Hvilken udvikling skal sættes i gang/Hvilken problemstilling skal adresseres?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Børn/eller et enkelt barn deltager i borddækning hver dag • Børnene føler sig medansvarlige og tager del i aktiviteterne (på den enkeltes præmis) • Selvhjulpethed på eget initiativ • Når børnene er aktivt deltagende i vores igangsatte aktiviteter • Tilrettelægge dagligdagens rutiner med fokus på inddragelse af børnene
<p>Tegn <i>Succeskriterier: Hvad skal indsatsen måles på? Hvilke tegn vil vise, at der er sket en forandring, eller at der er en på vej?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • At børnene/barnet viser interesse i opgaven • F.eks. at barnet selv går over med tallerkenen • At børnene hjælper i garderoben – evt. tager et andet barns tøj ned • At de selv henter bleen, når den skal bruges
<p>Tiltag <i>Hvilke konkrete tiltag bliver taget?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Evt. at vi starter med afrydning i stedet for borddækning • At udarbejde SCRIPT for diverse rutiner som borddækning og afrydning • At tale om de enkelte tiltag på stuemøder • At de voksne sætter tid nok af til de enkelte tiltag • At kollegerne informeres omkring, hvad man arbejder med i øjeblikket – så de ved hvorfor man f.eks. kommer senere ud på legepladsen • At være observerende på børnene initiativer, så det ikke altid er voksen dagsorden, der skal følges • At vi italesætter vores tiltag, så vi kan vidensdele
<p>Evaluering <i>Hvordan skal indsatsen evalueres? Hvornår og af hvem?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Løbende på stuemøder af de enkelte stuer og Anette • Mindst to P-møder inden næste pædagogiske tilsyn skal evaluere SMTTE • Hvordan samarbejder vi omkring det? Stuerne imellem.

5.2. Fokusområde 2: Sprogindsatsen – muligheder igennem sprog: Indretning og læringsmiljøer på legepladsen

<p>Sammenhæng <i>Hvad er baggrunden for fokusområdet/indsatsen?</i></p>	<p>Anbefaling fra tilsynsrapport: <i>"I skal arbejde målrettet med indretning og læringsmiljøer på legepladsen. På den måde vil I kunne bruge legepladsen meget mere pædagogisk"</i></p>
<p>Mål <i>Hvad skal opnås med indsatsen/Hvilken udvikling skal sættes i gang/Hvilken problemstilling skal adresseres?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skabe flere læringsmiljøer • Vi skal ramme den gruppe børn, der ikke af sig selv tager læringsmiljøerne i brug • Voksne skal være opmærksomme på deres egne placeringer, så de f.eks. ikke klumper
<p>Tegn <i>Succeskriterier: Hvad skal indsatsen måles på? Hvilke tegn vil vise, at der er sket en forandring, eller at der er en på vej?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Børnene opsøger de nye læringsrum • Vi som voksne benytter og igangsætter og er rollemødelere i de rum • Flere børn opleves som beskæftiget • De voksne fordeles mere naturligt
<p>Tiltag <i>Hvilke konkrete tiltag bliver taget?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Evt. have en tovholder, der står for aktiviteter på legepladsen 1 gang om ugen. Her kan et par pædagoger være med og de andre pædagoger være sammen med de andre børn, der ikke deltager • Få klæd-ud-tøj ved rutsjebanen, så man kan lege rollelege • Male f.eks. fodgængerfelt, hajtænder, lyssignaler og have små bump til cyklerne • Evt. støbe/bygge en vandbane foran gul stue • Hænge mål/kurve op på skuret til dem, der spiller bold • Mere græsareal til legestationer • En postkasse, så børnene kan køre rundt og putte ting i dem • Magnetvæg til bogstaver og tal • Skabe zoner, hvor der er ro • Aktivitetskasser med f.eks. et tæppe med klodser eller dyr mv., som er stationært (så det er som at åbne en stue) – derved skal det ikke slæbes med ud • Skabe et rum i rum – f.eks. under nettet ved rutsjebanen • Sansevæg • Vi placerer os strategisk rundt omkring på legepladsen
<p>Evaluering <i>Hvordan skal indsatsen evalueres? Hvornår og af hvem?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Få gjort det, vi har sagt, så tegnene er tydelige • Løbende tages op på stuemøder af de enkelte stuer og Anette • Mindst 2 personale møder inden næste pædagogisk tilsyn skal evaluere SMTTE • Hvordan samarbejder vi omkring det? Stuerne imellem.